

Gyorsírás bajnoki verseny
Budapest, 2018. október 27.

Próba (157 szótag/perc):

Az Európai Unió általános adatvédelmi rendeletének hatályba lépése az európai adatvédelem

1/4

új korszakát nyitotta meg. Az irányelvi szintű szabályozást a közvetlenül alkalmazandó rendelet váltotta fel. Az adat-

1/2

védelem - a rendelet hatálybalépésétől függetlenül is - egyre fontosabb szerepet tölt be a mindennapjainkban. A

3/4

technológiai fejlődésnek köszönhetően egyre több adat válik elérhetővé, amelyek felhasználása rendkívül sokrétű.

1 perc

Az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete

„C” szint (157-233)

2018. május 25-től az Európai Unió adatvédelmi szabályozása egy töről fakad. A rendelet

1/4

célja, hogy az Unió tagállamainak eddig meglehetősen különböző adatvédelmi szabályait közös nevezőre

1/2

hozza. A rendeleti forma lehetőséget ad arra, hogy a szabályozó dokumentumban meghatározottak közvetlen for-

3/4

mában érvényesíthetők legyenek a tagországokban. Az adatkezelés egy rendkívül összetett, többszereplős folyamat. Az, hogy

1 perc

ez a folyamat jogszerűen történik-e, ez a rendelet hivatott meghatározni. A rendelet kimondja, hogy az adatkezelésnek az érin-

1/4

tett hozzájárulásán, vagy valamely egyéb jogszerű, akár a nemzeti jogszabály által megállapított alappal kell rendelkeznie. Természe-

1/2

tesen ezek közül a legeggyértelműbb a hozzájárulás. Ennek megfelelően az adatkezelők és adatfeldolgozók gyakran olyan esetben

3/4

is törekszenek ennek beszerzésére, amikor az adatvédelmi rendelet és a hazai törvények alapján erre nem lenne szükség.

2 perc

Az új adatvédelmi irány igazi nagy változása a rendelet szigorúságában és az adatvédelmi bírságok nagy mértékű emelkedésében keresendő.

1/4

A rendelet számos olyan fogalommal operál, amelyek megértése elengedhetetlen a rendeletnek történő megfelelés során. Ilyen fogalmak az adatkezelő és az adatfel-

1/2

dolgozó. Valamennyi szereplőre tartalmaz konkrét jogokat és kötelezettségeket az új szabályozás, azonban elválasztásuk elengedhetetlen ahhoz, hogy

3/4

az adatokkal kapcsolatba kerülő gazdasági szereplő elkerülje a tetemes bírságokat. A 21. század egyik legfontosabb alapfo-

3 perc

galma az adat. Tulajdonképpen nincs olyan élethelyzet, ahol valamilyen formában ne kerülnének mozgásba adatok. Az új adatvédelmi szabályozás

1/4

erre a jelenségre kívánt reagálni azzal, hogy rendeleti szinten szabályozta a kérdéskört. Az internetnek köszönhetően még összetettebb kérdések merülnek fel,

1/2

például a hírlevelek helyzete. Az adatvédelmi hatóság mindenekelőtt leszögezte: mint minden adatszolgáltatás esetében, a hírlevelek esetében is

3/4

az önkéntességet kell vizsgálni. Vagyis azt, hogy a kínált előny mennyiben befolyásolja a feliratkozót. Az természetesen vitán felül áll, hogy az adat tulajdonosának

4 perc

későbbi leiratkozáshoz, illetve a törléshez való jogát semmilyen módon nem sértheti az adatkezelő. Tehát a juttatott előny semmiképp sem követelhető vissza. Minden szolgáltatás

1/4

esetében, így a hírlevélre vonatkozóan is él az adatvédelmi rendelet azon alapelve, hogy csak olyan személyes adatok megadását lehet kérni az érintettektől, amelyek

1/2

feltétlenül szükségesek a szolgáltatás nyújtásához. Ennek megfelelően nem lehet tehát a szolgáltatás vagy az előny feltételévé tenni, hogy az adatszolgáltató további, nem

3/4

feltétlenül szükséges adatot szolgáltatasson. A hírlevelek esetében az adatkezelőnek tehát rendkívül körültekintően kell eljárnia. Erre nagy figyelmet kell fordítani.

5 perc

„B” szint (255-343)

Az adatkezelő az a szereplő, aki az adatok kezelésének céljait és az ehhez szükséges eszközöket meghatározza. Ennek megfelelően az adatkezelő az, aki a legszélesebben

1/4

felel a természetes személyek adatainak biztonságáért és a kezelés jogszerűségéért. Az adatfeldolgozó ezzel szemben az a természetes vagy jogi személy, aki az adatkezelő nevében

1/2

személyes adatokat kezel. A két szereplő közötti legfontosabb kapcsolat és egyben az elválasztás alapja is, hogy nincs adatfeldolgozó adatkezelő nélkül. Az adatfeldolgozó tulajdonképpen egy

3/4

másodlagos szereplő, aki végrehajtja az adatkezelő utasításait. Az azonban nem lenne életszerű, ha az adatvédelmi rendelet a konkrét eljárási szabályokat is meghatározná, hiszen

6 perc

a tagállamok közigazgatási rendszerei sok esetben alapjaiban különböznek egymástól. Ilyen esetekben a rendelet általános elveket, feltételeket határoz meg, amelyeket az adatvédelmi eljárás

1/4

során kötelesek figyelembe venni a tagország alkalmazó szervei. Hasonlóképp járt el az adatvédelmi bíróságok terén is a jogalkotó a rendelet megalkotásakor. Konkrétan ugyan nem szabályozza a kiszabott

1/2

bírság mértékét, azonban egy olyan keretrendszert, illetve szempontrendszert határoz meg, amit a bíróságot kiszabó hatóság köteles figyelembe venni. A büntetésre vonatkozóan az adatvédelmi rendelet megha-

3/4

tározza, hogy a hatóság milyen körülmények figyelembevételével szabja ki a bírságot, illetve milyen mértékű legyen a bírság. Ilyen szempontok például a jogsértés jellege, időtartama, a szándékos vagy gondatlan

7 perc

jellege, a jogsértő által elkövetett korábbi, jelentős jogsértések, az adatok kategóriái. Az adatvédelmi hatóság minden esetben az ügy összes körülményének figyelembevételével hoz döntést. Nehéz meghatározni

1/4

előre a bírság mértékét, ugyanis figyelemmel kell lenni az adatvédelmi rendeletben foglaltakra, illetve az ügy sajátosságaira is a döntéshozáskor. Tipikus körülmény az adat típusa, amelyre vonatkozóan a szabály-

1/2

sértést elkövették, ilyen például a különleges adat. Az adatvédelmi rendelet az alapján is megkülönbözteti az adatokat, hogy milyen eredetű, mit tartalmaz. Ennek megfelelően van olyan kategória, aminek kezelése

3/4

fő szabály szerint tilos. Ez a kategória a különleges adat. Ezek olyan adatok, amelyek védelméhez fokozott egyéni és társadalmi érdekek kapcsolódnak. Az adatvédelmi rendelet egyértelműen meghatározza, milyen

8 perc

típusú adatok tartoznak ebbe a csoportba. Ide értendők a faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre, továbbá szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok. Különleges

1/4

adatoknak minősülnek továbbá a természetes személyek egyedi azonosítását célzó genetikai adatok, az egészségügyi adatok, valamint a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó

1/2

személyes adatok. Fontos hangsúlyozni, hogy ezen pontokban a rendelet a jogállamoknak lehetőséget ad, hogy további korlátozásokat vezessenek be, tovább szigorítva ezáltal az ezen kategóriákba tartozó adatok kezelését. A rendelet

3/4

azt is részletesen meghatározza, hogy az adatkezelő és az adatfeldolgozó milyen jogalappal kezelheti az érintett adatait. Nem véletlen, hogy a vállalkozások legtöbbször hozzájárulást kérnek az érintettől, tekintettel arra, hogy ezt a

9 perc

formát a legegyszerűbb bizonyítani, illetve így az ügyfél is tisztában lesz azzal, hogy milyen adatait, ki és mire használja, használhatja. Az első és legfontosabb a hozzájárulással kapcsolatban a bizonyíthatóság, hiszen az adatkezelőt terheli az a köte-

1/4

lezettség, hogy az adatkezelés jogalapját bizonyítsa. A hozzájárulással kapcsolatban lényegi különbség lehet, hogy pontosan milyen ügyekre vonatkozik. Ha ugyanis az érintett hozzájárult ugyan bizonyos adatainak kezeléséhez, azonban az más ügyekre

1/2

vonatkozik, ezekben az esetekben az adatok kezelőjének világosan és egyértelműen fogalmazva szükséges beszereznie az új ügycsoportra vonatkozóan is a hozzájárulást. Ez a hozzájárulás természetesen bármikor visszavonható. Az adatvédelmi

3/4

rendelet egyik legnagyobb garanciája, hogy az adatok tulajdonosai bármikor visszavonhatják a hozzájárulást. A visszavonással megfosztják az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót attól, hogy a továbbiakban jogszerűen kezeljék az érintettek adatait.

10 perc

„A” szint (367-463)

A visszavonás jogilag a korábbi adatkezelések alapját nem érinti, nem visszamenőleges hatályú. A hozzájárulás visszavonását ugyanolyan egyszerű módon kell lehetővé tenni, mint annak megadását. Minden adatkezelő köteles az adatkezelői tevékenységéről

1/4

nyilvántartást vezetni. Ez a nyilvántartás tartalmazza az adatkezelések céljait, az érintett adatok kategóriáit, illetve a különböző kategóriákhoz kapcsolódó törlési határidőket. Maga a rendelet is hangsúlyozza azonban, hogy a 250 főnél kevesebbet foglalkoztató szervezetek

1/2

nem kötelesek ilyen nyilvántartást vezetni. Kivétel ez alól, ha az adatkezelés valószínűsíthető kockázattal jár, az adatkezelés nem alkalmi jellegű, vagy különlegesen érzékeny adatokat kezelnek. A rendelet nem határoz meg uniós adatvédelmi hatóságot, így a ren-

3/4

deletben foglaltak végrehajtását a nemzeti hatóságokra, illetve a nemzeti törvényhozó szervek által kijelölt szervezetekre telepíti. A kis- és középvállalkozások helyzete némiképp egyszerűbb, mivel az egységes adatvédelmi rendelet inkább a nagy cégeket célozza meg. Fontos

11 perc

hangsúlyozni, hogy mivel uniós rendeletről van szó, így közvetlenül hatályos a magyar cégekre és internetes áruházakra is. Ennek értelmében a magyar törvényhozásnak nem kell beemelnie a magyar jogba a rendelet rendelkezéseit, anélkül is kifejtik hatásukat. A rendelet egyik fontos újdon-

1/4

sága volt, hogy hatálya nem kizárólag az Európai Unión belül tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelőkre, illetve adatfeldolgozókra terjed ki. A rendelet egyértelműen hatást gyakorol az Európai Unión kívüli szervezetekre is. A rendelet hatása azáltal is érez-

1/2

hető, hogy a világ számos pontján az adatvédelmi szabályok mintájául szolgál. A személyes adatok határokon átívelő áramlása miatt az egymással harmonizáló szabályrendszer megalkotása jótékony hatással lehet a harmadik országokba történő adattovábbításokra is. A rendelet a gyerme-

3/4

kek személyes adatait emelt szintű védelemben részesíti. A gyermekek személyes adatai különös védelmet érdemelnek, mivel ők kevésbé lehetnek tisztában a személyes adatok kezelésével összefüggő kockázatokkal, következményekkel és az ahhoz kapcsolódó garanciákkal és joga-

12 perc

sultságokkal. Ezt a különös védelmet főként a gyermekek személyes adatainak olyan felhasználására kell alkalmazni, amely reklámcélokat, illetve személyi vagy felhasználói fiókok létrehozásának célját szolgálja. A 16. életévét be nem töltött gyermek esetén a gyermekek személyes adatai-

1/4

nak kezelése csak akkor és olyan mértékben jogszerű, ha a hozzájárulást a gyermek feletti szülői felügyeletet gyakorló adta meg, illetve engedélyezte. Abban az esetben, ha az információ címzettje gyermek, a tájékoztatás nyújtása során az adatkezelőknek különösen törekedniük kell arra, hogy a

1/2

tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsák. Az adatkezelési folyamatok tervezése kapcsán gyakran felmerül az igény arra, hogy a kezelt személyes adatokat harmadik országba továbbítsák. A rendelet viszonylag részletes szabályokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy milyen feltételek mellett

3/4

továbbíthatók az adatok harmadik országokba, vagy nemzetközi szervezetek részére. A rendelet erről az alábbiak szerint rendelkezik. A nemzetközi kereskedelem és a nemzetközi együttműködés bővítéséhez szükség van a személyes adatoknak az Európai Unión kívüli országok és a nemzetközi szerve-

13 perc

zetek viszonylatában megvalósuló forgalmára. Harmadik országnak lényegében az Európai Gazdasági Térség tagállamain kívüli országok tekinthetők. Ebből következik, hogy az Európai Unión belüli adattovábbítás nem minősül harmadik országba történő adattovábbításnak, így az erre vonatkozó különös

1/4

szabályok sem alkalmazandók. Az adatvédelmi rendelet bevezetésével kapcsolatos tapasztalatok azt mutatják, hogy a kezdeti időszakban a cégeknek nehézséget okozott a korábbi beidegződések és adatvédelmi szempontból nem megfelelő gyakorlatok felszámolása. Sok esetben szemléletváltásra volt szükség a vállalati kultú-

1/2

rában, hogy a kialakított adatvédelmi keretrendszer a szervezet minden szintjén alkalmazható legyen. Ennek elengedhetetlen eszköze az adatvédelmi tudatosság kialakítása és erősítése, többek között oktatások tartásával. A kezdeti tapasztalatok alapján jellemző probléma volt még a felkészülés teljeskörűségének

3/4

hiánya, különösen az információbiztonság területén. A cégeknél a hiányzó tájékozottság és a szűkös erőforrások is nehezítették az átállást. A megfeleléshez gyakori felülvizsgálat is indokolt. Szükséges volt azt is áttekinteni, hogy ki, milyen adatokat tárolt eddig az ügyfeleiről, és ki kellett jelölni az adatvé-

14 perc

delmi felelőst is. A rendelet a védelmet hivatott biztosítani az ügyfeleknek és munkavállalóknak, egyúttal azonban alapjaiban változtatta meg sok kisebb vállalat működését, amelyeknek egy teljesen új területet kellett bevenniük a napi ügyvitelbe. Az új adatvédelmi rendelet miatt számos vállalatnál az informatikai rendszert is módo-

1/4

sítani kellett, a személyes adatok tárolásakor az adatok kereshetőségét javítva és gyorsítva. A rendelet értelmében minden munkáltatónak, az egyes honlapok tulajdonosainak, valamint szállástulajdonosoknak, könyvelőknek is adatvédelmi szabályzatot, illetve adatvédelmi tájékoztatót kellett készíteniük. Szintén kötelesek voltak

1/2

adatvédelmi szabályzat elkészítésére többek között az ügyvédek, jogászok, biztonsági cégek és pénzügyi szolgáltatók is. A rendelet eredeti célja az volt, hogy a nagy nemzetközi cégeket, amelyek tetemes mennyiségű személyes adatot kezelnek, szigorúbban szabályozzák. Ilyenek voltak például az internetes kereső oldalak vagy a közösségi oldalak.

3/4

Az ilyen magas bevétellel rendelkező vállalatoknak nem is jelenthetett gondot megfelelni az új előírásoknak. A rendelet kidolgozásakor azonban a különböző állami álláspontok ütköztetésében nem tudták mentesíteni a kis- és középvállalatokat, így ugyanazon előírásoknak kell megfelelniük, mint egy multinacionális cégnek.

15 perc